

19.06x27.06	1/2	6 עמוד	מצב הרוח	28/02/2020	72195470-5
עד - ראש המכון למדיניות ואסטרטגיה בהבינתחומי הרצלי - 84260					

חמוש במקלדת

חגי הוברמן

קונסנזוס מאחד מגזרים: שייגמר כבר!!

אם ישנו קונסנזוס לאומי בימים אלו, הוא התקווה שהסיוט יסתיים כבר ונזכה ליציבות פוליטית. אם אתם לא רוצים מערכת בחירות רביעית, אל תצביעו לליברמן

« העובדה שהרקטות מחבל עזה ומגפת הקורונה כבשו את כותרות העיתונים שבוע לפני מערכת הבחירות לכנסת, לא נובעת רק מהחשיבות האמיתית של אירועים אלו, אלא גם מכך שלציבור הישראלי באמת נמאס כבר מהבחירות, וממערכת הבחירות המתנהלת כבר שנה תמימה. אם ישנו קונסנזוס לאומי בימים אלו, הוא התקווה שהסיוט יסתיים כבר ונזכה ליציבות פוליטית. גם הגעגועים לזמנים בהם יום בחירות היה חג אמיתי לדמוקרטיה הישראלית הראשונה מזה 2,000 שנה, מאחדים את כל המגזרים הפוליטיים. את המשפט 'שייגמר כבר' שמעתי בחודש האחרון ממאות אנשים, כל אלו ששואלים אותי 'מה יהיה?' מתוך איוז מחשבה תמימה שעיתונאי הוא גם איצטגנין, או שהמידע שהוא מקבל לצרכי עבודתו העיתונאית כולל גם אינפורמציה נבואית.

אז אני באמת לא יודע מה יהיה, ובכל זאת יש לי שתי המלצות לכל אלו שבאמת נמאס להם מהבחירות, כמוני: א. לכו להצביע. ב. אם אתם לא רוצים מערכת בחירות רביעית, אל תצביעו לליברמן. נכון שבראיון שמתפרסם בגיליון זה, כמו בהרבה ראיונות אחרים, הוא מבטיח שלא יהיו עוד בחירות, אבל כשמנסים לחלץ מפיו נימוק הגיוני, על סמך מה הוא משמיע את קביעתו הנחרצת, ואיך הוא מפרך את הטענה 'הצבעת ליברמן - הצבעת בחירות נוספות', מתעטף ליברמן בשתיקה קדושה, מנסה לשדר כלפי חוץ שבניגוד לעיתונאים הוא כן איצטגנין ונביא, בנוסף להיותו פוליטיקאי.

אז מי שרוצה שסיוט הבחירות יימשך, מוזמן להצביע לישראל ביתנו. למרבה הצער ישנם לא מעט רפי שכל, שיתנו קולם למפלגה שבראשה עב"ם פוליטי, בפירוש הכי פשוט של המילה. והדרישה הראשונה - לכו להצביע. גוש הימין, ללא ליברמן כמובן, חייב להשיג בבחירות הקרובות יותר מ-61 מנדטים. זה המבחן הגדול ביותר של נתניהו. לא המפלגה הגדולה חשובה - הגוש חשוב. ובתוך הגוש - האידיאולוגיה חשובה.

המדיניות הנכונה לגבי עזה

את האלוף עמוס גלעד הכרתי לפני 25 שנה, כששירת כדובר צה"ל. הכרתי דוברים טובים ממנו. עמוס הוא איש מודיעין בכל רמ"ח איבריו - התכונה שממש לא מתאימה לתפקיד דובר צה"ל,

וממש מתאימה לתפקיד ראש חטיבת המחקר או ראש המטה המדיני ביטחוני, שני תפקידים שעמוס גלעד מילא באופן מעולה.

ההקדמה הזו נועדה להסביר את חשיבותו של הספר 'המתריע' שיצא לאור לפני מספר חודשים בהוצאת 'דיעות ספרים' - שיחות עם עמוס גלעד שקיים הכתב המדיני שמעון שיפר. מי שרוצה להבין במדויק את המציאות הביטחונית והשלכותיה, שיקרא את הספר. גלעד לא עושה הנחות למנהיגי ישראל תחתם שירת, ובלשונו הישירה חושף לא מעט סיפורים שבהם הם מוצגים כמו שהם באמת. אחד הבולטים הוא אהוד ברק. גלעד לא מהסס להציג אותו כ'שלפן' וחפיפניק, שמקבל החלטות פזיזות בלי ללמוד לעומק את הנושאים לגביהם הוא צריך להחליט. ברק, מספר גלעד, דרש ממנו להכין הערכה מודיעינית לפני ההליכה לוועידת קמפ-דיוויד בתוך חמש דקות, בלי שיספיק להתייעץ עם גורמי המקצוע באמ"ן (גלעד היה אז ראש חטיבת המחקר באמ"ן). גלעד הזהיר את ברק שהוועידה תסתיים בפיצוץ, ב'דם ואש ותמרות עשן' כלשונו - בדיוק כמו שקרה כשפרצה האינתיפאדה השנייה ביוזמתו של ערפאת. אהוד ברק היום הוא גימלאי זקן ונרגן, רמטכ"ל, ראש ממשלה ושר ביטחון כושל בכל שלושת התפקידים, שאוהב לפזר את עצותיו לכל עבר, בתיסכול על כך שאף אחד לא מקשיב לו. ספרו של עמוס גלעד מלמד למה אף אחד לא מקשיב לו. הספר רווי לא מעט גילויים, אחד המדהימים בהם הוא פגישה חשאית שקיים כבר בקיץ של שנת 1987 האלוף במילואים אברהם (אברשה) טמיר ז"ל עם יאסר ערפאת, בשליחותו של שר החוץ דאז שמעון פרס. זה היה עוד לפני האינתיפאדה הראשונה. יצחק שמיר היה ראש הממשלה, יצחק רבין שר הביטחון. באותם ימים, להזכיר, אש"ף היה מוקצה בידי כל המערכת הפוליטית בישראל, למעט המפלגות הערביות. פרס עצמו דחף באותם ימים לממש את 'הסכם לונדון' שחתם עם המלך חוסיין, כשהתירוץ העיקרי הוא שההסכם בעצם דוחק את ערפאת ואש"ף אל מחוץ למשחק המדיני, וזו הצלחתו הגורפת. והנה באותם ימים שולח שמעון פרס את טמיר למפגש חשאי עם ערפאת, מבלי לידע מראש את ראש הממשלה יצחק שמיר ואת שר הביטחון יצחק רבין, עמיתו למפלגה.

כבר באותה שיחה, על פי הדו"ח שכתב אברשה טמיר, המתפרסם בספר, ערפאת רימה את טמיר

לא המפלגה הגדולה חשובה - הגוש חשוב. ובתוך הגוש - האידיאולוגיה חשובה.

19.58x27.06	2/2	עמוד 8	מצב הרוח	28/02/2020	72195471-6
עד - ראש המכון למדיניות ואסטרטגיה בהבינתחומי הרצלי - 84260					

רקמה שפגעה השבוע בבית מגורים בשדרות. צילום: דוברות המשטרה

בעיקר מחשש שבין יציאתם מהארץ עד שובם יוחלט שעל כל החוזרים מאותה מדינה ייגזרו שבועיים של בידוד - גזירה קשה יותר מהנוק הכספי של אותה נסיעה. ההיסטוריה הזו הזכירה לי סיפור מהספר 'לקוט הזכובים', סיפורי המעשיות על עלילות הפלמ"ח/ניקים שריכזו דן בן אמוץ וחיים חפר זכרונם לברכה. אחד הסיפורים הוא על הפלמ"ח/ניקים שלא מצאו מקומות ישיבה באוטובוס. אחד מהם, חיימקה, מצא פעם פטנט איך להשיג מקומות ישיבה. כשמחלת החולירע פרצה במצרים, וגבולות הארץ נסגרו בפני הרכבות, נכנס חיימקה לאוטובוס עם ג'ורי (חברו לפלמ"ח - ח.ה.), וכשלא מצא מקום ישיבה, התקרב לספסל האחורי, נעמד קרוב מאד לאחד היושבים ואמר לג'ורי: "שמע, אני שמח שהצלחתי לעזוב את מצרים". "איך באמת הצלחת לצאת, הלא יש קרנטינה בגבולות?" שאל ג'ורי. "באתי באוטו משא אתמול", אמר חיימקה, "בכלל לא בדקו אותנו". "ואיך החולירע שם, באמת נורא?" שאל ג'ורי. "לא נורא", ענה חיימקה. "באיסמעיליה שכבו אנשים ברחובות. עזרתי להעביר אותם לבית חולים. זה לא נורא. מתרגלים. יש להם רק אבעבועות רטובות כאלה על הפנים. אבל זה כלום. הנה נגעתי בהם ושום דבר לא קרה לי".

שלושה אנשים צילצלו וביקשו לרדת, וכל היושבים בספסל האחורי מיהרו לעבור קדימה.

התעצמות וחזרה לעמדת כוח", אומר גלעד בספרו, "ושום הודנה, או תהדיה, ככל שזה תלוי בהם, לא תכלול לעולם פירוש מנשק תמורת שיקום כלכלי. הכלכלה חשובה להם כל עוד היא מאפשרת להם לשלוט, אבל הדאגה שלהם לתושבי עזה היא בעדיפות נמוכה... אני זוכר שכאשר הסתיים צוק איתן, והם היו מוכים בצורה קשה, ההרס בעזה היה כבד מאד, עלתה השאלה: למה הם לא חותמים על הסכם, נו, אז מה? זה ישנה משהו? הם יכבדו את ההסכם כל זמן שהם חושבים שאתה חזק, ויפרו אותו ברגע שירגישו שאתה חלש. כי הם מתעבים אותך, וזה דבר שאי אפשר לשנות אותו.

"לכן אני חוזר למה שדיברנו בתחילת השיחה: מאחר שהסכם הוא לא דבר מעשי, ולכבוש את עזה ולהטיל עליה ממשל צבאי יהיה נטל נורא על מדינת ישראל, האופציה היחידה כרגע היא הכלה: להרתיע אותם, לבודד אותם, ויחד עם זאת - לדאוג כל הזמן שהמצב ההומניטארי לא יידרדר".

אם בוחנים את המדיניות של שר הביטחון נפתלי בנט - זה בדיוק מה שהוא עושה.

מגיפה בימי הפלמ"ח

קורונה זה לא דבר מצחיק - בטח לא כשהנגיף הזה משתק חצי עולם, והמחצית השנייה בדרך. כמו בכל נושא, הפחדים והשמועות קשים מהמחלה עצמה. אני מכיר אנשים, רחוקים מאד מגיל 75-80 - הגיל הממוצע של המתים מהקורונה עד כה - שביטלו השבוע נסיעות מתוכננות באירופה,

לגבי כוונותיו בלי להניד עפעף, כשהתחייב חגיגית כי "המדינה הפלשתינית תהיה מפורזת מכוחות צבא. ירושלים תוכל להיות עיר מחוברת שיהיו בה שתי בירות. הגבולות יהיו גבולות '67, עם תיקונים שייקחו בחשבון את צורכי הביטחון של ישראל, ובנוסף יהיו עוד סידורי ביטחון לישראל. האם את כל זה אנו נבנה כדי להרוס? כולנו טעינו בעבר. בכל העולם נעשו טעויות. הרבה דם נשפך בגללן. אין ברירה - חייבים להתפשר. אף עם אינו יכול לקבל את הכול. אין לי ספק שנתפשר".

שבע שנים אח"כ קמה הרשות הפלשתינית ביו"ש בראשותו של יאסר ערפאת. לכל אורך השיחות המדיניות שניהלו ראשי הממשלה השונים עם ערפאת, הוא מעולם לא הסכים להתפשר בנוגע להסכם הקבע, גם מול ההצעות הנדיבות באמת של אהוד אולמרט ואהוד ברק. לא היתה לו בעיה לחזור ולשפוך הרבה דם, ואפילו להרוס בתקופה מסוימת, באינתיפאדה השנייה, את הרשות הפלשתינית שנבנתה בידיו בעמל רב. עמוס גלעד הוא איש שמאל במהותו. הטרגדיה שבהתנהלות של אנשים כמו שמעון פרס, אהוד ברק ויאסר ערפאת, מבחינתו, היא שהם קברו את חלום 'שתי המדינות' כמו שרבים בשמאל מקוננים. דווקא לגבי רצועת עזה, גלעד מפוקח יותר - במיוחד כשהדברים נכתבים בעיצומה של מתקפת רקטות נוספת השבוע. "כל תהדיה, או הודנה, נמשכת בדיוק אותו פרק הזמן ש[החמאס] חושבים שדרוש להם לצורך